

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	18. Od. 20 23. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	16-1/23-2
VEZA:	
EPA:	403 XXVII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 07- 040/23-851/4

27. februar 2023. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospođa mr Danijela Đurović, predsjednica

Vlada Crne Gore, na sjednici od 24. februara 2023. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O PRIZNAVANJU KVALIFIKACIJA U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA NA ZAPADNOM BALKANU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20 i 65/21), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **mr Miomir Vojinović**, ministar prosvjete i **Goran Radević**, vršilac dužnosti generalnog direktora Direktorata za visoko obrazovanje u Ministarstvu prosvjete.

PREDSJEDNIK
dr Dritan Abazović, s. r.

**ZAKON O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O PRIZNAVANJU KVALIFIKACIJA U OBLASTI
VISOKOG OBRAZOVANJA NA ZAPADNOM BALKANU**

Član 1

Potvrđuje se Sporazum o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, koji su potpisali predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije, u Briselu 11. oktobra 2022. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

AGREEMENT

**ON THE RECOGNITION OF HIGHER EDUCATION QUALIFICATIONS IN THE WESTERN
BALKANS**

The Representatives of Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo*, Montenegro, North Macedonia and Serbia (hereinafter referred to as “Parties” and individually as “the Party”)

TAKING INTO CONSIDERATION the Western Balkans Leaders Declaration on the Common Regional Market – A catalyst for deeper regional economic integration and a stepping stone towards the EU Single Market, adopted at the Summit, of the Western Balkans leaders under the framework of the Berlin Process, held in Sofia on 10 November 2020;

RECONGNIZING the higher education as a public good and a public responsibility, and being aware of the need to uphold and protect the principles of academic freedom and of the autonomy of higher-education institutions;

DESIRING to promote and strengthen the close ties and to expand the foundations for co-operation in the Western Balkans, and to develop cooperation between higher education and research institutions of the Parties and to promote academic mobility;

CONVINCED that the recognition of qualifications concerning higher education will facilitate interdependent learning and knowledge development via the mobility of students, academics, researchers, and professionals and will enhance cooperation in higher education;

COMMITTED to respond to the need for a Global Convention on the recognition of qualifications concerning higher education to complement the regional agreements on the

---

*This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.

recognition of qualifications concerning higher education, and to enhance the cohesion between them;

REFERING TO the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region, and the commitments of the European Higher Education Area (EHEA), including the implementation of the tools of the Bologna Process;

HAVING REGARD to the development of the external and internal quality assurance mechanisms based on the Standards and Guidelines for Quality Assurance in EHEA;

BASED ON the need to find common, practical and transparent solutions to improve recognition practices in higher education by establishing a standard and procedures for the recognition of higher education qualifications;

CONVINCED that this Agreement will promote academic mobility, as well as cooperation regarding fair and transparent procedures for recognition and quality assurance and academic integrity in higher education in the Western Balkans;

Have hereby agreed as follows:

GENERAL PROVISIONS

Article 1

- (I) This Agreement regulates the recognition of higher education qualifications, the continuation of studies and access to non-regulated labour market in each of the Parties.
- (II) The present Agreement applies to the Higher Education (HE) qualifications obtained in the public accredited Higher Education Institutions (HEIs) of the Parties, the list of which will be further specified by the Joint Commission established according to Article 6.
- (III) The jurisdiction of the individual higher education institutions of the Parties is safeguarded for the purpose of access to higher education, the continuation of studies and the obtainment of higher education qualifications. They exercise this jurisdiction in the context of their autonomy and in accordance with their respective systems, taking into account the coordination framework that this Agreement establishes.
- (IV) The correspondence between the higher education qualifications indicated in this Agreement does not imply exemption from other obligations connected with access to the HEIs of the Parties, enrolment in the study program.
- (V) This agreement is without prejudice to and shall not derogate any previous arrangement, practices or agreement between two or more Parties that is more beneficial to the natural persons/holders of higher education qualifications and does not provide an obstacle for the establishment of any such further arrangement or agreement.

RECOGNITION OF HIGHER EDUCATION QUALIFICATIONS

Article 2

- (I) For the purpose of this Agreement the higher education qualification represents any degree, diploma or other certificate issued by a competent HE institution of one of the Parties attesting the successful completion of a study programme offered by an accredited institution.

(II) The recognition of the higher education qualifications issued by the HEIs of the Parties at the completion of the respective study program, in accordance with the legal framework in force in the respective Party, shall be realized in accordance with the correspondence, which also specifies recognition procedures and rules as follows:

- The qualifications will be evaluated and recognized in accordance with the right acquired by the qualification in the issuing Party;
- Parties shall recognize qualifications in a flexible manner and only substantial difference which should be elaborated, might lead to non-recognition. On the request of the other ENIC/NARIC centres, an ENIC/NARIC centre shall respond within a week or inform that an additional investigation is needed;
- For acquiring additional information, on the request of an ENIC/NARIC centre of that Party, every institution in the Party should respond within 7 days.

OTHER HIGHER EDUCATION STUDY PROGRAMMES

Article 3

Qualifications of shortened and other education courses offered by HEIs of the Parties may be evaluated and recognized as valid, as long as they provide the obtainment of high education achievement corresponding to ECTS or learning outcomes, as well as in respect to the corresponding level of the qualification framework and relevant regulations of the Parties.

RECOGNITION OF QUALIFICATIONS FOR ACCESS TO NEXT-LEVEL COURSES PURPOSES

Article 4

Enrolment in study programs is subject to compliance with the internal regulations of the HEIs in the receiving Party.

COLLABORATION BETWEEN ENIC/NARIC CENTERS

Article 5

In order to facilitate the evaluation of the HE qualifications issued by the respective HEIs and to increase evaluation skills of the foreign HE qualifications, presented also from third-party systems, the Parties undertake to encourage maximum collaboration between the respective domestic Recognition Centers (ENIC/NARIC Centers), including the exchange and the sharing of experiences, tools and databases, including cooperation through the Western Balkans Regional Recognition Database (RRD), as well as collaborating among themselves to implement projects related to the assessment of HE qualifications, transparency in the documentation to be presented for the recognition of foreign HE qualifications and to fight the phenomenon of forgery of documents awarded by HEIs.

To avoid the phenomenon of forgery from the previous paragraph, every HEI from the Parties is obliged to reply on the request of the ENIC/NARIC centres of Parties, free of charge and within 14 days after receiving the request for confirmation of an authenticity of qualification.

THE JOINT COMMISSION ON RECOGNITION OF HIGHER EDUCATION QUALIFICATIONS

Article 6

A Joint Commission on Recognition of Higher Education Qualifications (the Commission) shall be established based on this Agreement tasked with organising, coordinating and monitoring activities related to the implementation of this Agreement.

Article 7

- (I) The Joint Commission shall be composed of three representatives of each Party.
- (II) The work of the Joint Commission shall be coordinated by the Regional Cooperation Council in cooperation with Education Reform Initiative of South-East Europe (ERI SEE).

Article 8

- (I) The Parties shall provide the Joint Commission with their own list of accredited HEIs, subject to this Agreement, no later than 3 months after entry into force of this Agreement, which may be reviewed by the Joint Commission if so requested by one of the Parties.
- (II) The Joint Commission shall meet at least twice a year, or upon request of a Party, and shall report annually to the Parties concerning the implementation and application of this Agreement.
- (III) The Joint Commission shall adopt its Rules and Procedures.
- (IV) All the decisions of the Joint Commission shall be made by consensus of all Parties.

Article 9

The Joint Commission shall also focus on, but is not limited to:

- a) Facilitate cooperation and communication among Quality Assurance Agencies, including visits to Accreditation Agencies, if applicable;
- b) Facilitate smooth cooperation of relevant institutions through the RRD;
- c) Address issues related to substantial difference in relation to recognition of qualifications;
- d) Analyse various issues regarding recognition of qualifications, and propose joint actions.

Article 10

The Joint Commission shall review and approve the updates of the lists provided by the Parties to reflect the changes in the accreditation status of the Higher Education Institutions in the Parties. Such updates shall respect the responsibility of the Parties for the organisation of the education systems.

TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 11

This Agreement shall be amended only with the written consent of all Parties, subject to the same procedure necessary to conclude this Agreement.

Article 12

The scope of this Agreement can be expanded to accredited private HEIs, with the written consent of all Parties.

Article 13

The Parties agree that any disputes arising from the implementation of this Agreement shall be discussed within the Joint Commission established according to Article 6.

ENTRY INTO FORCE

Article 14

(I) This Agreement is subject to ratification, acceptance, or approval in accordance with the requirements foreseen by the relevant legislation of the Parties. The formal notice of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depository.

(II) This Agreement shall enter into force on the thirtieth day upon the deposition of the third formal notice of ratification, acceptance, or approval for those Parties that have deposited their formal notice of ratification, acceptance, or approval.

(III) For each Party depositing its formal notice of ratification, acceptance, or approval after the date of the deposit of the third formal notice of ratification, acceptance or approval, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the day on which that Party deposits its formal notice of ratification, acceptance, or approval.

(IV) North Macedonia shall act as Depository and shall notify all Parties of any notification received in accordance with this Article and any other act or notification relating to this Agreement.

Article 15

If one Party withdraws from this Agreement, it shall cease to be effective only for that Party within 30 days from the date of deposit of the notification thereof to the Depository.

Article 16

The withdrawal from this Agreement shall not have any impact with respect to:
(a) Recognition decisions taken previously under the provisions of this Agreement;
(b) The recognition assessments still in progress under this Agreement.

Article 17

The Agreement is drawn up in the English language in one original version, which will remain in the possession of the Depository. Each Party will receive one verified copy of the Agreement.

SPORAZUM
O PRIZNAVANJU KVALIFIKACIJA U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA
NA ZAPADNOM BALKANU

Predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova*¹, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije (dalje u tekstu zajedno "Ugovorne strane" i pojedinačno "Ugovorna strana");

UZIMAJUĆI U OBZIR Deklaraciju lidera Zapadnog Balkana o zajedničkom regionalnom tržištu – katalizator dublje regionalne ekonomske integracije i odskočna daska ka jedinstvenom tržištu Evropske unije (EU), usvojenju na Samitu lidera Zapadnog Balkana u okviru Berlinskog procesa, održanom u Sofiji 10. novembra 2020;

PREPOZNAJUĆI visoko obrazovanje kao javno dobro i javnu odgovornost i svjesne potrebe da se unapređuju i štite principi akademske slobode i autonomije visokoškolskih ustanova;

SA ŽELJOM da unapređujemo i jačamo bliske veze i proširujemo osnove saradnje na Zapadnom Balkanu i razvijamo saradnju između visokoškolskih i naučnih ustanova Ugovornih strana i promoviramo akademsku mobilnost;

UVJERENE da će se priznavanjem kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja olakšati međuzavisno učenje i razvijanje znanja putem mobilnosti studenata, akademskog osoblja, naučnika i stručnjaka i osnažiti saradnja u visokom obrazovanju;

RIJEŠENE da odgovorimo na potrebu da Globalna konvencija o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja dopuni regionalne sporazume o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja i pojačamo njihovu međusobnu koheziju;

POZIVAJUĆI SE NA Konvenciju o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu i obaveze Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA), uključujući primjenu instrumenata Bolonjskog procesa;

IMAJUĆI NA UMU razvoj spoljašnjih i unutrašnjih mehanizama obezbjeđivanja kvaliteta na osnovu Standarda i smjernica obezbjeđivanja kvaliteta u EHEA;

POLAZEĆI OD potrebe za pronalaženjem zajedničkih, praktičnih i transparentnih rješenja za unapređenje prakse priznavanja u visokom obrazovanju uspostavljanjem standarda i procedura za priznavanje kvalifikacija visokog obrazovanja;

UVJERENE da će ovaj Sporazum unaprijediti akademsku mobilnost, kao i saradnju u oblasti pravičnih i transparentnih procedura priznavanja i obezbjeđivanja kvaliteta i akademskog integriteta u visokom obrazovanju na Zapadnom Balkanu;

Dogovorile su se kao što slijedi:

---

¹ Ovaj naziv ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN-a 1244/1999 i Odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti

OPŠTE ODREDBE

Član 1

(I) Ovaj Sporazum uređuje priznavanje kvalifikacija visokog obrazovanja, nastavak studija i pristup neregulisanom tržištu rada u svakoj od Ugovornih strana.

(II) Ovaj Sporazum primjenjuje se na kvalifikacije visokog obrazovanja (HE) stečene u javnim akreditovanim visokoškolskim ustanovama (HEI) Ugovornih strana, čiji će spisak bliže utvrditi Zajednička komisija osnovana u skladu sa članom 6.

(III) Nadležnost pojedinih visokoškolskih ustanova Ugovornih strana zaštićena je u pogledu pristupa visokom obrazovanju, nastavka studija i sticanja kvalifikacija visokog obrazovanja. One ostvaruju nadležnost u kontekstu svoje autonomije i u skladu sa njihovim odgovarajućim sistemima, uzimajući u obzir okvir za koordinaciju koji se ovim Sporazumom uspostavlja.

(IV) Podudarnost između kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja navedenih u ovom Sporazumu ne podrazumijeva izuzeće od drugih obaveza u vezi sa pristupom visokoškolskim ustanovama Ugovornih strana, odnosno upisom na studijski program.

(V) Ovaj Sporazum ne utiče, niti derogira bilo koji prethodni aranžman, praksu ili dogovor između dvije ili više Ugovornih strana koji je povoljniji po fizička lica/imaoce kvalifikacija visokog obrazovanja i ne predstavlja prepreku za uspostavljanje takvog novog aranžmana ili dogovora.

PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 2

(I) U svrhe ovog Sporazuma, kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja je bilo koji stepen obrazovanja, diploma ili drugi sertifikat izdat od strane nadležne visokoškolske ustanove jedne od Ugovornih strana kojim se potvrđuje uspješno završen studijski program koji nudi akreditovana ustanova.

(II) Priznavanje kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja izdatih od strane visokoškolskih ustanova Ugovornih strana po završetku odgovarajućeg studijskog programa, u skladu sa važećim zakonskim okvirom u dotičnoj Ugovornoj strani, ostvaruje se u zavisnosti od podudarnosti, koja takođe definiše postupke i pravila priznavanja kao što slijedi:

- Kvalifikacije se ocjenjuju i priznaju u skladu sa pravom koje se datom kvalifikacijom stiče u onoj Ugovornoj strani koja je kvalifikaciju izdala;
  - Ugovorne strane su dužne da pokažu fleksibilnost u postupku priznavanju kvalifikacija, a do nepriznavanja može doći jedino u slučaju da se utvrdi značajna razlika, koja treba da bude obrazložena. Na zahtjev drugih ENIC/NARIC centara, ENIC/NARIC centar dužan je da odgovori u roku od sedam dana ili dostavi obavještenje da je neophodna dodatna istraga;
-

- U svrhe dobijanja dodatnih informacija, na zahtjev ENIC/NARIC centra date Ugovorne strane, svaka ustanova u toj Ugovornoj strani treba da odgovori u roku od 7 dana.

DRUGI STUDIJSKI PROGRAMI U VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 3

Kvalifikacije skraćenih ili drugih obrazovnih programa koje nude visokoškolske ustanove Ugovornih strana mogu se ocijeniti i priznati kao važeće ukoliko obezbjeđuju ostvarivanje visokog obrazovnog postignuća koje odgovara ECTS-u ili ishodima učenja, kao i u pogledu odgovarajućeg nivoa okvira kvalifikacija i odgovarajućih propisa Ugovornih strana.

PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA U SVRHE PRISTUPA PROGRAMIMA

NAREDNOG NIVOA

Član 4

Upis na studijske programe vrši se u skladu sa internim propisima visokoškolskih ustanova u Ugovornoj strani prijema.

SARADNJA IZMEĐU ENIC/NARIC CENTARA

Član 5

Kako bi se olakšala evaluacija kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja od strane odgovarajućih visokoškolskih ustanova i unaprijedile vještine evaluacije kvalifikacija stranih visokoškolskih ustanova, koje se takođe dostavljaju iz sistema trećih strana, Ugovorne strane se obavezuju na podsticanje maksimalne saradnje između odgovarajućih domaćih Centara za priznavanje (ENIC/NARIC centri), uključujući razmjenu i prenošenje iskustva, instrumenata i baza podataka, uključujući saradnju preko Regionalne baze podataka priznatih kvalifikacija visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu (RRD), kao i međusobnu saradnju u svrhe sprovođenja projekata vezanih za ocjenu kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja, transparentnost dokumentacije koju treba dostaviti radi priznavanja kvalifikacija stranih visokoškolskih ustanova i borbe protiv pojave falsifikovanja isprava koje izdaju visokoškolske ustanove.

Kako bi se izbjegla pojava falsifikovanja is prethodnog stava, svaka visokoškolska ustanova iz Ugovornih strana dužna je da odgovori na zahtjev ENIC/NARIC centara u Ugovornim stranama, besplatno i u roku od 14 dana od prijema zahtjeva za potvrdu autentičnosti kvalifikacije.

ZAJEDNIČKA KOMISIJA ZA PRIZNAVANJE KVALIFIKACIJA U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 6

Zajednička komisija za priznavanje kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja (Komisija) uspostavlja se shodno ovom Sporazumu sa zadatkom da organizuje, koordiniše i prati aktivnosti vezane za sprovođenje ovog Sporazuma.

Član 7

- (I) Zajednička komisija u svom sastavu ima po tri predstavnika svake Ugovorne strane.
- (II) Radom Zajedničke komisije koordiniše Savjet za regionalnu saradnju u saradnji sa Inicijativom za reformu obrazovanja u Jugoistočnoj Evropi (ERI SEE).

Član 8

- (I) Ugovorne strane dužne su da Zajedničkoj komisiji dostave listu akreditovanih visokoškolskih ustanova, u smislu ovog Sporazuma, najkasnije 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, koju Zajednička komisija može revidirati na zahtjev jedne od Ugovornih strana.
- (II) Zajednička komisija sastaje se najmanje dva puta godišnje, ili na zahtjev jedne od Ugovornih strana i Ugovornim stranama dostavlja godišnji izvještaj o sprovođenju i primjeni ovog Sporazuma.
- (III) Zajednička komisija usvaja Poslovnik o radu.
- (IV) Sve odluke Zajedničke komisije donose se konsenzusom svih Ugovornih strana.

Član 9

Zajednička komisija bavi se, između ostalog, i sljedećim:

- a) pružanje podrške saradnji i komunikaciji između agencija za obezbjeđivanje kvaliteta, uključujući posjete agencijama za akreditaciju, ukoliko je primjenjivo;
- b) pružanje podrške nesmetanoj saradnji odgovarajućih ustanova posredstvom RRD-a;
- c) rad na pitanjima vezanim za značajne razlike u postupku priznavanja kvalifikacija;
- d) analiza različitih pitanja vezanih za priznavanje kvalifikacija i predlaganje zajedničkih aktivnosti.

Član 10

Zajednička komisija pregleda i odobrava ažurirane spiskove koje dostavljaju Ugovorne strane kako bi spiskovi odražavali promjene u pogledu akreditacije visokoškolskih ustanova u Ugovornim stranama. Prilikom ažuriranja poštuje se nadležnost Ugovornih strana za organizaciju obrazovnog sistema.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11

Ovaj Sporazum može se mijenjati isključivo uz pismenu saglasnost svih Ugovornih strana, shodno istoj proceduri koja je bila neophodna za zaključivanje ovog Sporazuma.

Član 12

Domen primjene ovog Sporazuma može se proširiti na akreditovane privatne visokoškolske ustanove, uz pismenu saglasnost svih Ugovornih strana.

Član 13

Ugovorne strane su saglasne da će se eventualni sporovi nastali u vezi sa sprovođenjem ovog Sporazuma razmatrati na Zajedničkoj komisiji osnovanoj u skladu sa članom 6.

STUPANJE NA SNAGU

Član 14

(I) Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju shodno uslovima koje predviđa relevantno zakonodavstvo Ugovornih strana. Zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju deponuje se kod Depozitara.

(II) Ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog dana od deponovanja trećeg zvaničnog obavještenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju za one Ugovorne strane koje su deponovale svoje zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

(III) Za svaku Ugovornu stranu koja svoje zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju deponuje nakon datuma deponovanja trećeg zvaničnog obavještenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog dana od dana kada ta Ugovorna strana deponuje svoje zvanično obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

(IV) Sjeverna Makedonija nastupa kao Depozitar i obavještava sve Ugovorne strane o obavještenjima primljenim shodno ovom članu i bilo kom drugom aktu ili obavještenju u vezi sa ovim Sporazumom.

Član 15

Ukoliko se jedna Ugovorna strana povuče iz ovog Sporazuma, Sporazum prestaje da važi samo u odnosu na tu Ugovornu stranu u roku od 30 dana od dana deponovanja obavještenja o tome kod Depozitara.

Član 16

Povlačenje iz ovog Sporazuma nema nikakvog uticaja na:

- (a) Odluke o priznavanju koje su prethodno donesene shodno odredbama ovog Sporazuma;
- (b) Postupke ocjenjivanja u svrhe priznavanja koji su još u toku shodno ovom Sporazumu.

Član 17

Ovaj Sporazum sačinjen je na engleskom jeziku u jednom originalnom primjerku, koji ostaje u posjedu Depozitara. Svaka Ugovorna strana dobija po jedan ovjereni primjerak Sporazuma.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori".

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na zapadnom Balkanu, sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 i članu 82 stav 1 tačka 17 Ustava, kojim je propisano da Skupština Crne Gore potvrđuje međunarodne ugovore.

II. OCJENA STANJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I CILJ DONOŠENJA ZAKONA

Jedna od ključnih inicijativa Vijeća Evropske komisije iz 2018. godine jeste automatsko priznavanje kvalifikacija I stepena obrazovanja. Automatsko priznavanje nivoa kvalifikacija temelji se na povjerenju - bez posebnog postupka priznavanja na način da se kvalifikacija visokog obrazovanja iz jedne države članice priznaje na istom nivou s ciljem davanja pristupa višem nivou obrazovanja, poštujući nadležnost Univerziteta u odlučivanju o upisnim kriterijumima. Strukturne reforme u sklopu Bolonjskog procesa podrazumijevaju postojanje međusobno uporedivih struktura nivoa kvalifikacija. Međusobno uporedive strukture podloga su za međusobno povjerenje u sisteme visokog obrazovanja, priznavanje inostranih obrazovnih kvalifikacija te mobilnost i internacionalizaciju.

Usled sve veće mobilnosti studenata, postoji trend rasta broja crnogorskih državljana koji studiraju u nekoj od zemalja Zapadnog Balkana, koje su obuhvaćene ovim sporazumom. Poštujući načela Lisabonske konvencije, država Crna Gora, Ministarstvo prosvjete nastoji da u roku predviđenom domicilnim zakonodavstvom izvrši priznavanje inostranih diploma. Sam postupak je regulisan Zakonom o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija. Međutim, kao zemlja kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, Crna Gora prati savremene međunarodne trendove, kako u oblasti školstva, tako i u oblasti samog priznavanja inostranih obrazovnih isprava. Potpisivanjem Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, postupak priznavanja će biti efikasniji, korisnici će manje čekati na ostvarivanje svojih prava, a državni aparat će se u velikoj mjeri osloboditi dodatne birokratije.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU MEĐUNARODNIM UGOVOROM

Sporazum o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, je okvirni dokument, koji je identičan za sve zemlje potpisnice. Potpisan je dana 11. oktobra 2022. godine u Briselu, od strane Predsjednika Vlade Crne Gore, Vlade Albanije, Vlade Bosne i Hercegovine, Vlade Kosova, Vlade Sjeverne Makedonije i Vlade Republike Srbije. Sporazumom se definiše postupak priznavanja obrazovnih isprava u oblasti visokog obrazovanja. Sporazum se odnosi samo na kvalifikacije visokog obrazovanja steeneu javnim akreditovanim visokoškolskim ustanovama zemalja potpisnica. Sporazum sadrži sledeće odeljke:

1. Opšte odredbe
2. Priznavanje kvalifikacija visokog obrazovanja
3. Drugi studijski programi u visokom obrazovanju

4. Priznavanje kvalifikacija u svrhe pristupa programima narednog nivoa
5. Saradnja između enic/naric centara
6. Zajednička komisija za priznavanje kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja
7. Prelazne i završne odredbe

IV. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za implementaciju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu nije potrebno bezbjedeenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore i ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

V. POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Donošenje ovog zakona ne nameće potrebu usaglašavanja unutrašnjih pravnih propisa

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razlog donošenja Zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, po hitnom postupku, shodno članu 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prevashodno se ogleda u nastojanju Crne Gore da obezbijedi apsolutno poštovanje međunarodnih akata. Svakako, donošenjem ovog Zakona po hitnom postupku, omogućavamo skraćenje postupka nostrifikacije stranih obrazovnih isprava, kako je predviđeno domicilnim zakonodavstvom, te uvodimo mogućnost rasterećenja državnog aparata. Tendencija je skraćenje samih postupaka koji se vode povodom podnesenih zahtjeva za priznavanje diploma, kao i omogućavanje podnosiocima da što prije ostvare svoje pravo.

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/23-1019/2

20.02.23
01-011/23-1411/1

Podgorica, 17.02.2022. godine

MINISTARSTVO PROSVJETE
-n/r ministru, gospodinu mr Miomiru Vojinoviću -

Poštovani gospodine Vojinoviću,

Povodom *Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Sporazumom se definiše postupak priznavanja obrazovnih isprava u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, čime se unapređuje akademska mobilnost i saradnja u oblasti pravičnih i transapretnih procedura priznavanja kvalifikacija obrazovanja, nastavak studija i dr.

Na tekst *Predloga zakona* i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U Izveštaju o analizi uticaja propisa, navedeno je da implementacija predmetnog Zakona ne zahtijeva obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu*.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova

Generalni direktorat za međunarodno pravne poslove

Adresa: Stanka Dragojevića 2

81000 Podgorica, Crna Gora

tel: +382 416 312

tel: +382 416 313

fax: +382 225 702

Br: 13/1-053/23-126-2

29.02.23

Podgorica, 20. februar 2023. godine

01-011/23-1135/4

MINISTARSTVO PROSVJETE

Kabinet Ministra

Veza: Vaš dopis br. 01-011/23-1135/3 od 17.2.2023.

Predmet: Saglasnost na Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu

Obavještavamo da je Ministarstvo vanjskih poslova, s aspekta primjene Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Službeni list Crne Gore", broj 77/08), saglasno sa Predlogom zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu.

V.D. GENERALNOG DIREKTORA

Vuk Rakočević

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.szz.gov.me

Broj: 04-040/23-191/2

9. februara 2023. godine

Za: **Ministarstvo prosvjete**
Gospodinu mr Miomiru Vojinoviću, ministru

Veza: Broj: 01-011/23-1135/1 od 7. februara 2023. godine

Predmet: **Mišljenje na tekst Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu**

Poštovani gospodine Vojinoviću,

Na tekst **PREDLOGA ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O PRIZNAVANJU KVALIFIKACIJA U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA NA ZAPADNOM BALKANU**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi.

Br: 04/4-907/23-671/2

22. februar 2023.

Za: MINISTARSTVO PROSVJETE
ministru Miomiru Vojinoviću

Veza: Dopis br: 01-011/23-1135/5

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 01-011/23-1135/5 od 22. februara 2023. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja s pravnom tekovinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 18 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22 i 110/22) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Milena Žižić

DRŽAVNA SEKRETARKA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu prosvjete;
- a/a

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MPS- IU/PZ/23/01
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on ratification of the Agreement on the Recognition of Higher Education Qualifications in the Western Balkans	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo prosvjete	
- Sektor/odsjek	Direktorat za visoko obrazovanje	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Goran Radević, 410 108 goran.radevic@mp.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jovana Ostojić, 410 178 jovana.ostojic@mp.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo prosvjete	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politike saradnje, član 102, Obrazovanje i obuka		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☒	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2022-2023	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	Donošenje Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politika i unutrašnje akcije Unije, Glava XII, Obrazovanje, stručno osposobljavanje, omladina i sport, član 165 i 166 / TFEU, Part three, Union policies and internal actions; Title XII, Education, vocational training, youth and sport, article 165, article 166		
Potpuno usklađeno / fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa s tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

• Bolonjska deklaracija • Lisabonska konvencija priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u regionu Evrope • Deklaracija iz Poznanja • Deklaracija o akademskom priznavanju kvalifikacija	• The Bologna Declaration • Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region • The Poznań Declaration • Declaration on the academic recognition of qualifications

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori međunarodnog prava nisu prevedeni na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu je preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu nije bila učešća konsultanata.

Potpis / ovlašteno lice obradivača propisa

Potpis / državna sekretarka

Datum:

2023. godine

Datum:

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi			
MPS-TU/PZ/23/01	MPS-IU/PZ/23/01			
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka	/			
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore	Na engleskom jeziku			
Na crnogorskom jeziku	Proposal for the Law on ratification of the Agreement on the Recognition of Higher Education Qualifications in the Western Balkans			
Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu	4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije			
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo prosvjete
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koje probleme treba da riješi predloženi akt? • Koji su uzroci problema? • Koje su posljedice problema? • Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? • Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Sporazum o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu definiše postupak priznavanja obrazovnih isprava u oblasti visokog obrazovanja. Kako je domicilnim zakonodavstvom, odnosno Zakonom o priznavanju inostranih obrazovnih isprava I izjednačavanju kvalifikacija, predviđeno, pravo na podnošenje zahtjeva za priznavanje inostrane obrazovne isprave imaju sva pravna lica, koja su stekla inostranu ispravu, podobnu za priznavanje, te lica koja ispune zakonom propisane obaveze. Za razliku od domicilnog zakonodavstva, Sporazumom o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, uređuju se samo odnosi u oblasti priznavanja inostranih obrazovnih isprava izdatih u jednoj od zemalja potpisnica, i to isprava stečenih na javnim ustanovama visokog obrazovanja. Sporazum ograničava samu prirodu isprave podobne za priznavanje po ovom Sporazumu, dajući prednost ispravama sa javnih visokoškolskih diploma. Dakle, ovim sporazumom, za razliku od domicilnog zakonodavstva, obuhvaćene su samo obrazovne isprave stečene na javnim ustanovama visokog obrazovanja. Iz sporazuma su izuzete obrazovne isprave stečene na privatnim ustanovama visokog obrazovanja, kao i obrazovne isprave stečene u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja.</p> <p>Ovaj Sporazum nastoji da omogući građanima zemalja potpisnica da ubrzaju postupak priznavanja diploma, pozivajući se na povoljnije odredbe samog sporazuma, prilikom podnošenja zahtjeva za priznavanje obrazovne isprave. Činjenica je da sve više studenata odlučuje da svoje obrazovanje nastavi u nekoj od zemalja Zapadnog Balkana. Sam broj podnesenih zahtjeva govori u prilog neophodnosti donošenja ovog Sporazuma. Primjera radi, od skoro 6000 podnesenih zahtjeva za priznavanje inostranih obrazovnih isprava visokog obrazovanja, 80% je iz zemalja Zapadnog Balkana. Prednje jasno upućuje na opravdanost donošenja ovog Sporazuma.</p> <p>Osnov za donošenje Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na zapadnom Balkanu, potpisan dana 11. oktobra 2022. godine u Briselu sadržan je u odredbi člana 82 stav 1 tačka 2 I 17 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore.</p> <p>Sporazum se odnosi samo na kvalifikacije iz oblasti visokog obrazovanja stečene na javnim akreditovanim visokoškolskim ustanovama zemalja potpisnica.</p> <p>Ukoliko ne bi došlo do primjene predloženog propisa, odnosno "status quo" bi rezultirao nemogućnošću automatskog priznavanja inostranih obrazovnih isprava, stečenih na javnim</p>	

ustanovama visokog obrazovanja u zemljama Zapadnog Balkana.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Predloženim propisom postići će se olakšano priznavanje inostranih obrazovnih isprava, stečenih na javnim ustanovama visokog obrazovanja u zemljama Zapadnog Balkana.

Usled sve veće mobilnosti studenata, postoji trend rasta broja crnogorskih državljana koji studiraju u nekoj od zemalja Zapadnog Balkana. Sam postupak je regulisan Zakonom o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija. Poštujući načela Lisabonske konvencije, država Crna Gora, Ministarstvo prosvjete nastoji da u roku predviđenom domicilnim zakonodavstvom izvrši priznavanje inostranih diploma.

Potpisivanjem Sporazuma o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja na Zapadnom Balkanu, postupak priznavanja će biti efikasniji, korisnici će manje čekati na ostvarivanje svojih prava, a državni aparat će se u velikoj mjeri osloboditi dodatne birokratije.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasnite preferiranu opciju?**

Primjenom ovog propisa biće efikasniji postupak priznavanja inostranih obrazovnih isprava stečenih u zemljama Zapadnog Balkana, što će skratiti rokove okončanja postupka priznavanja.

Iz tog razloga, ukoliko ne bi došlo do primjene predloženog propisa, odnosno "status quo" bi rezultirao nemogućnošću automatskog priznavanja inostranih obrazovnih isprava, stečenih na javnim ustanovama visokog obrazovanja u zemljama Zapadnog Balkana.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Sporazum se odnosi na podnosiocima zahtjeva koji su obrazovnu ispravu stekli na javnim ustanovama visokog obrazovanja u nekoj od zemalja potpisnica istog. Kako je u samom nazivu sporazuma istaknuto, Sporazum se odnosi samo i isključivo na obrazovne isprave stečene na javnim ustanovama visokog obrazovanja. Iz Sporazuma su izuzete obrazovne isprave stečene na ostalim nivoima obrazovanja, kakvo je osnovno i srednje obrazovanje.

Svakako za istaći je i činjenica, da je upravo najviše podnesenih zahtjeva za priznavanje obrazovnih isprava stečenih na ustanovama visokog obrazovanja. Broj ovakih zahtjeva je nesrazmjerno veći od zahtjeva za priznavanje obrazovnih isprava osnovnog i srednjeg

obrazovanja.

Sporazum ima samo pozitivne strane. Skraćuje postupak priznavanja inostrane diplome, koji je prepoznat domicilnim zakonodavstvom, a samim podnosiocima omogućava neplaćanje administrativne republičke takse u iznosu od 100,00€. Na ovaj način, podnosiocima je omogućeno da svoje prave ostvare znatno brže, uz uštedu i vremena i novca.

Propis neće izazvati troškove za građane i privredu, odnosno malim i srednjim preduzećima.

Posledice donošenja ovog propisa su pozitivne i opravdane sa aspekta njegovog značaja u postupku priznavanja inostranih obrazovnih isprava.

Propis nema uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i ne dovodi do tržišne konkurencije, a nema za posledicu ni administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacija propisa ne iziskuje obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. Postupak priznavanja inostranih obrazovnih isprava je u nadležnosti Direktorata za visoko obrazovanje, odnosno direkcije za visoko obrazovanje i ENIC/NARIC centar. U nadležnosti upravo ENIC/NARIC centra je priznavanje svih inostranih obrazovnih isprava, bez obzira da li se postupak vodi po domicilnom zakonodavstvu, ili po ovom Sporazumu. ENIC/NARIC centar ima stalno zaposlene, koji su već predviđeni budžetiranjem za tekuću godinu, usled čega nema potrebe za otvaranjem novih radnih mjesta ili osnivanjem dodatnog centra koji bi se bavio samo priznavanjem obrazovnih isprava po ovom sporazumu.

Imajući u vidu činjenicu da implementacija propisa ne iziskuje obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, to nije potrebno ni jednokratno obezbjeđenje sredstava niti obezbjeđenje sredstava u određenom vremenskom periodu.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Svaka zemlja potpisnica, pa i Crna Gora, a što je navedeno u prethodnim pasusima, ima svoje organe ili organizacije koje su po domicilnim zakonodavstvom tih zemalja, nadležne za postupak priznavanja inostranih obrazovnih isprava, iz kog razloga i ne može nastati međunarodna finansijska obaveza. Svakao, za istaći je da takva obaveza nije predviđena ni samim Sporazumom.

Neophodna finansijska sredstva za primjenu ovog Sporazuma su već obezbijedena redovnim budžetiranjem za tekuću godinu. Svakako, svake naredne godine doći će do planiranja istih sredstava, jer se odnose na zarade zaposlenih u ENIC/NARIC centru.

Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze. Sam sporazum, a i domicilno zakonodavstvo uređuju postupak priznavanja inostrane obrazovne isprave stečene na javnim ustanovama visokog obrazovanja, iz kog razloga nema potrebe za donošenjem dodatnih podzakonskih akata

Primjenom propisa neće se ostvariti dodatni prihod za budžet Crne Gore iz razloga što podnosioci zahtjeva su oslobođeni plaćanja administrativne takse u postupku priznavanja, a sve shodno potpisanom Sporazumu. Međutim, u ovom trenutku ne možemo govoriti o fiskalnom uticaju, iz više razloga. Jedan od razloga je što ne možemo uticati na broj podnesenih zahtjeva za priznavanje inostrane obrazovne isprave, podnesenih po ovom Sporazumu. Činjenica je da je broj podnesenih zahtjeva za priznavanje inostranih isprava za javnih ustanova visokog obrazovanja, znatno manji od broja zahtjeva za priznavanje inostranih isprava stečenih na privatnim ustanovama visokog obrazovanja. Takođe, od samog broja lica koji u datoj godini podnose zahtjev za priznavanje inostrane obrazovne isprave po ovom sporazumu, može varirati od godine do godine. Sve prednje, jasno upućuje na činjenicu da se ne može egzaktnom brojkom iskazati koji bi fiskalni uticaj ovaj Sporazum mogao proizvesti. Upoređivanjem sa ranijim godinama, možemo reći da je broj zahtjeva po ovom osnovu znatno manji, nego broj zahtjeva za priznavanje isprava stečenih na privatnim ustanovama.

Kako sam sprazum neće stvoriti dodatne troškove u budžetu Crne Gore, to nije bilo potrebno donositi posebnu metodologiju za izračunavanje finansijskih izdataka, odnosno prihoda

Nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda, obzirom da nisu nastali ni prihodi ni izdaci.

Nisu postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog ovog Sporazuma.

Kako nisu postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog ovog Sporazuma, to nije bilo razloga za implementiranjem istih

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**

U pripremi predloga Sporazuma učestvovali su predstavnici svih zemalja potpisnica (VB6) uz ekspertsku podršku Regional Cooperation Council (RCC). Dodati učešće ostalih zemalja. Postupak pregovaranja održavao se pod patronatom RCC-a, uz učešće radnih grupa svih šest zemalja predstavnika. Zemlje potpisnice su delegirale radne grupe od po četiri predstavnika, koje su na zajedničkim sastancima, usaglasile tekst Sporazuma, uz izmjene prvobitno predloženog teksta. RCC je objedinjavao sve zemlje potpisnice, odnosno njihove predstavnike u radnoj grupi, na način što je zakazivao i rukovodio pregovaračkim sastancima. Sprazum je produkt predstavnika svih zemalja, koje su zemlje same predložile, uz nadzor RCC-a.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje prepreke za implementaciju ovog propisa.

Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva je broj priznatih inostranih obrazovnih isprava stečenih na javnim ustanovama visokog obrazovanja u zemljama potpisnicima. Broj nostrifikovanih diploma.

Zajednička komisija za priznavanje kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja, shodno Sporazumu organizovaće, koordiniraće i pratiće aktivnosti vezane za sprovođenje ovog Sporazuma. Svakako, shodno domicilnom zakonodavstvu, kako je već navedeno, ovaj Sporazum će dodatno pratiti direktor direktorata za visoko obrazovanje, koji će se starati o svrsishodnoj primjeni Sporazuma, poštovanju njenih odredaba, te ostavrivanju prava korisnika po ovom Sporazumu. Direktor direktorata za visoko obrazovanje u Ministarstvu prosvjete je ujedno i novoimenovani koordinator Berlinskog procesa. Nastoji se omogućiti profesionalni pristup nadzoru primjene ovog Sporazuma, kroz nekoliko sistema kontrole predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj sistematizaciji o organizaciji radnih mjesta Ministarstva prosvjete.

Podgorica, 10. 02. 2023. godine

MINISTAR

